

ORADEA-MARE (NAGYVÁRAD)

Joi 23 Octomb. st. v.
4 Novemb. st. n.

Va esi joi'a si duminec'a.

Redactiunea în
Közép-utczá nr. 395.

Nr. 81.

ANUL XVI.

1880.

Pretii pe unu anu 10 fl.
Pe $\frac{1}{2}$ de anu 5 fl.; pe $\frac{1}{4}$
de anu 2 fl. 70 cr.
Pentru Român'a 2 galbeni.

Românii la Plevna.

(Urmare.)

IV.

Carol a fost al 2-lea suveranu Român carele a aruncatu podu peste Dunare pentru a conduce legiunile sale.

Trecerea s'a întâmplat în 20 aug. (1 septembrie). Acesta și fu o zi de serbatore pentru întreaga țer'a. Din departări mari mergeau parintii, fratii, surorile și nevestele bravilor fecori români pentru a le dá o îmbrăcișare de încuragiare și unu sarutu de vitejia.

„Nainte cu barbatia, ostasi români! și în curênd ve veti întorce în familiile vostre, în țer'a vostra libera prin voi însive acoperiti de aplausale întregii națiuni“. Astfel le vorbi princ. Carol primul lor capitanu când a calcatu pe podul dela Corabia! Astfel le profeti Domnitorul, pentru că vom vedé indata câta dreptate a avutu Carol, cât de bine și-a cunoscutu vitejii sei.

Țer'a întreaga aducea urările cele mai caldurôsa bravei armate și bravului ei capitanu.

Cu începutul lunei lui sept. n. se aflau în Bulgari'a peste 46,000 ostasi Români, adeca divisiile II-a, III-a și IV-a însoçiti de binecuvântările terei și de urările cele mai ferbinti ale Românimeii întregi, ier la malul stângu al Dunarei mai rămâne o reserva de 25 mii sub conducerea gen. Lupu mai cu sêma pentru aperiarea podului dela Corabia (div. I.) Trupele române aveau destinațiunea ca împreuna cu trupele rusesci să impresure și să cuprinda Plevna.

Dênsese formara aripă drepta și luara poziție la ostul Plevnei. Osman observă, că i se pregatesce unu mare atacu de cătra trupele aliate, de aceea dênsul nu întrelasă nimica pentru a-si înmulți puterile și a-si fortifica positi'a sa în Plevna prin numeroșe redute, transicuri și totfelul de sântiuri.

Dar sê trecemu la operațiunile armatei române.

V.

Înca în 7 septembrie n. au deschisu atât Rusii cât și Românii unu focu energicu asupra Plevnei, ca unu preludiu la lupt'a urmânda dela 11 sept. n. diu'a încoronării țarului, care și o voira Nicolae și generalii sei cu ori ce pretiu sê-o serbatorêscă prin o victoria ca și când victoriile s'aru puté câștigá ca la manevrele de câmpu. În acesta zi a primitu armat'a româna botezul de focu și de sânge și ostasii români primul sarutu de viteji.

Înca în 8 spre 9 sept. n. capetă divisi'a a IV-a ordinul sê atace retransiamentele turcesci aflatore spre ostu dela redutele Grivitiiei n. I și II. Atacul acestei di-

visii a fost scutit, dar admirabilu. Românii s'au aruncatu ca lei asupra acestor retransiamente și alungara pe Turci. Turcii se retragu și se încerca de repeșite ori a-si reocupá positiile, înse totdeuna fără succesu. Europa cră uimita de acesta bravura, de aceste virtuti belice, documentate de o armata ce pâna acuma nu s'a bucuratu decât de batjocura strainilor. Țer'a și cu dêns'a Românimea întreaga eră mândra și vesela de acestu faptu belicu.

Întru aceea Osman p. își contrase totu mai multe trupe în Plevna, ier de alta parte se întari de tôte părțile prin totu felul de sântiuri și redute. Progresul fortificării eră admirabilu. Între mulțimea de redute și sântiuri ce împreunau redutele turcesci amintescu redutele dela satul Griviti'a, în numeru de 2, fația de cari erau postate trupele române și cari trebuiau atacate și cuprinse. În fația cu aceste redute se află divisi'a a IV-a, care indata dupa cucerirea obiectelor de dinaintea redutelor se puse în stare de operare și construirea baterii nòue la drept'a și la stâng'a acestor redute. Dintre aceste avea mai mare importantia redut'a Griviti'a n. I, pentru că dominá peste tôte celelalte întarituri turcesci.

Positiile române se aflau înainte de acțiunea memorabilei și dela 11 sept. la o distantia de 1200 pâna 1800 metri. Terenul de dinaintea eră planu, ier spre reduta cu puțin suisu. La stâng'a estrema se coborâ terenul într'o albia afunda. Artileri'a eră postata: 36 tunuri în o linia ce începea dela vile din sus de satul Griviti'a treptatu spre reduta, ier 12 tunuri erau la reserva.

Divisi'a a IV-a, ce eră sub comand'a col. Anghelescu, și compusa din brigad'a I-a a col. Boronescu și a II-a a col. Cantilli, avea la 11 sept. sê atace redut'a n. I, ier divisi'a n. III-a sub comand'a lui George Anghelescu compusa din brigad'a I a col. Ipatescu și a 2-a a col. Grammont avea sê atace redut'a n. 2 ier divisi'a a II-a avea sê formeze rezerv'a.

Focul de artileria ce avea sê pregatêscă lupt'a, a începutu pe la ôrele 10. La 2 $\frac{1}{2}$ ôre divisi'a a IV-a se pune în mișcare. Batal. al 2-lea de vênatori condusu de maj. Candiano-Popescu s'a defasuratu în linia de tiralori. Colôn'a principala de atacu fu condusa de loc. colonelu Voinescu. Dupa 20 minute o plôia de șrapnele și de glontie turcesci cade pe colôn'a de atacu. Pe la 3 $\frac{1}{2}$ ôre eră încinsa lupt'a pe întreaga lini'a. Lupt'a eră crâncena. Din primele linii sosiau neîntreruptu raniti dintre cari multi își aduceau chiar și armele cu sine. Voinescu isi perde calul și conduce pedestru.

(Va urmá.)

Dr. A. P. Alexi.

Misteriul Noptii.

— Romanu, de *Claire de Chandeneux*. —

(Urmare.)

— Esti unu adeveratu idolu al copilitiei, — dişe Sabine cu unu accentu satiricu.

— Făra curagiul acestei fetitiei aşu fi peritu!

— Oh! — dişe Sabine, — dēns'a prin acēsta a voitu numai sē-ti resplatēscă bunetatea, de care ai voitu s'o faci partaşa pe Ismérie.

— Chiar la Ismérie voiescu sē me ducu.

Sabine sē cutremură.

— Ajunge-vei la ea?

— Speru.

— Şi vei starui ca ea sē se pōta întōrce în lume?

— Nici odata n'am încetatu sē voiescu acēst'a.

— Ce aperatoru constantu al Ismérie-ei devenisi!

Pascal surise.

— Sūm chiar atât de înfricoşatu pentru pecatosi, ca şi compatimitoru faşia de cei nevinovati.

— Şi înca totu mai credi, că dn'a Morin e nevinovata?

— Totu.

— Va sē dişa, dēca ai dá de o urma nōua, de şi deja trecura cinci ani, ai grabi fără esitare s'o urmarsci mai departe?

— Făra 'ndoiēla; pentru mine acēst'a ar fi o bucuria extraordinaria.

— Dar credu, că dupa cinci ani nu se mai pré pōte gasi astfel de urma.

— Te 'nşeli, Sabine. Când pecatosul deja socotesce, că crim'a lui nu se va mai descoperi, de regula atunce sevrēşesce nişte fapte, cari il tradēza.

— Şi tu cu acēsta faşia liniscita totu mai credi, că tu vei fi acela, care vei descoperi pe criminalistul?

— Advocatul întocmai ca soldatul trebuie sē fia gata pentru tōte.

Sabine facu din umeri cu impaciantia, şi întrepruse conversaşunea.

În diu'a urmatōre Pascal plecă, ducēndu cu sine pe Juliette, care eră fōrte superba, că nanaşul ei o tratēza ca pe o fēta mare.

Ismérie Morin fu transportata în penitenciarul centralu din Clermont, ca sē petrēca acolo pedēps'a lunga enunziata asupra ei. Din ferēst'a penitenciarului se vedea spre promenada.

Planul lui Pascal eră sē duca pe Juliette a se jucă pe acēsta promenada, iēr mama-sa, avisata despre acestu planu, avea sē-si vedēla fiic'a din ferēsta.

El lasă fetit'i'a la otelu, apoi se duse la penitenciaru şi isi predete chart'a de visita directorului. Ca avocatul dēnsul se bucură de unu renume bunu. Şi inaintea numelui seu se deschideau uşile penitenciarurilor.

Directorul i acordă cele mai mari favoruri, şi ordonă uneia din calugarit'ie sē-i arate interiorul penitenciarului. Acolo între lucratori, ocupata la o maşina, el gasi pe Ismérie.

Ea se cutremură. Dar nu-i fu permis sē vorbēscă. Pascal se duse mai departe.

Mai târđiu inse, sosindu ór'a conversaşunii, Pascal conveni cu ea, şi dēns'a nu mai putea de fericire. Cum sē nu!? El i vorbiă de Juliette! I promise chiar, că în diu'a urmatōre va putē-o vedē, de şi numai din ferēsta.

Sub impresiunea unei înnalte fericiri se despart'i de Pascal...

Diu'a urmatōre fu o di frumōsa. Pascal isi realisă planul. Duse copil'a pe promenada. Ea o vedu din ferēsta. O vedu, mare şi frumōsa! Ah! dar atāta fericire fu multa pentru ea. Cađu la patu. Se bolnavi. Şi muri — fericita, incredint'ându-si fetit'i'a ingrigirii lui Pascal.

X.

În fabric'a de sticla eră mare mişcare. Sabine aşteptă óspeti. Matusi'a americana i promise, că va vini a o cercetă. Se faceau mari pregatiri pentru primirea ei.

De când betrân'a decise a face moştenitoru pe Laurent, voiă sē cunōscă mai de aprōpe fabric'a, iēta caus'a pentru care viniă sē faca visita acolo.

Se 'nşelege că cu dēns'a viniă şi miss Varvara, iēr Laurent se simţea superbu că pōte fi cavalerul aceste fete bogate.

Într'aceste sosi acolo şi Pascal cu Juliette, care nu mai avea mama. Miss Varvara îndata-ce o vedu, exclamă cu bucuria, că ce bine i pare că o pōte vedē. Sabine la rēndul ei, şi dēns'a isi intarită unu surisu sarbedu...

În diu'a prima avu locu unu banchetu mare, a dōu'a di balu, dupa care urmă visitarea ruinelor din ţinutul dela Vienne.

Sabine observă că Pascal iubescă pe Varvara... Laurent îndeşertu ceru dela Varvara unu valsu; ea i response, că tocmai astadi nu simte nici o placere de jocu.

El se plânse Sabine-ei.

Ea isi batu jocu de el.

— O iubesci.

— Da. Şi vreu s'o ieu de soşia.

— Nu vorbi nebunii! Tu nu te poti însoră. Tu nu poti fi fericitu. Nu meriti a fi.

— Pentru ce?

— Mai întrebă inca?! Nu scii, ce ai facutu? Dar pōte unu astfel de omu sē iubēscă? Tu vorbesci de amoru, care n'ai ânima, n'ai sufletu?

— Dar lasa-me în pace!

— Nu te lasu. Şi dēca tōte vorbele mele aru resună însedaru, me voiu adressă ei.

— Şi ce i vei dişe?

— Numai atāta: Varvaro, nu-ti dá mân'a unui ucigaşu!

Laurent eră ca scosu din minte. Dar cel ce-l vedea, nu sciea, dēca mân'a nemarginita seu umilint'i'a mare i cuprinsera faşia.

Sabine il priviă suriđēndu. Apoi il parasi, şi se apropiă de dn'a Forster.

Încetul cu încetul apoi şi Laurent isi reveni în ori. Se rentōrse în odaia sa. Acolo il prinsera fiorile şi tōta nōptea nu dormi.

XI.

În diu'a urmatōre eră serbatōrea morşilor. Laurent se scolă palidu. El redeveni Laurent cel de demultu.

S'ar fi retrasu bucuros, dar se temea, că absint'i'a lui va fi observata. Se duse dar şi el cu famili'a la biserică. Dupa serviciul divinu toti facura o excursiune pe malul riului Rhōne.

Acolo eră o serbare poporala, şi ómenii din sate isi petreceau bine, delectându-se în produşiiunile unui acrobatu. Acela sariă de pe unu lemn, facea totu felul de figuri, numai ca sē-si stōrca aplausele publicului.

Pascal il recunoscū. Eră Justin Reboux.

Sabine asemenea il rescunoscū şi se cutremură.

(Va urmă.)

S A E O N U

Academîa Româna.

Siedintîa publica ținuta in diu'a de 5/17 septembrie 1880.

Dl președinte aduce la cunoscintîa Academiei, următoarele comunicațiuni :

1) Efori'a spitalelor civile din Bucuresci ofera 3 exemplare din „Tabloul grafic al morbidității și moralității pe anul 1878“ cari primindu-se cu mulțămire, se transmitu în bibliotecă.

2) Sculptorul Carol Cauer, prin intermediul fratelui seu, anunția că monumentul funerar al repausatului academicu Papiu Ilarianu, s'a espediatu deja la Sibiiu în 4 lădi, rugându ca Academîa să ie mesuri ulterioare ce va crede de cuviința. Se decide a se rugă dnii academici Baritfu și Hodosiu, petrecători în Sibiiu, de a primi monumentul în cestiune de a regulă aședarea lui, cu spesele Academiei.

3) Dl membru corespondent, N. Densusianu, oferă o fotografia a repausatului Avram Jancu, eroul mișcării române din Transilvani'a dela 1848, primindu-se cu recunoscintîa, se depune la bibliotecă.

4) Ministerul instrucțiunii publice, în conformitate cu cererea Academiei sub nr. 853, transmite toate dosarele relative la publicațiunea documentelor Hurmuzachiane, rugându a i se înapoiă dupa terminarea trebuinței. Dupa o discuțiune, la care ieu parte dnii Maiorescu, Hașdeu, Stefanescu, Aurelianu și Ghica, se primesce propunerea dlui Maiorescu, de a însărcinâ un membru cu esaminarea acelor dosare și cu referirea asupra afacerii întregi. Se alege cu acestu scopu dl Urechia.

5) Dl Teodor Rosetti, în numele comisiunii însărcinate cu publicarea documentelor Hurmuzachiane, aduce printr'o adresa la cunoscintîa Academiei, că tipografi'a Socek Sandar Teclu, căreia i se mai datoresce pentru tipărirea lor din trecutu suma de 13,839 lei, se învoiesce a fi achitata prin rate anuale, în cursu de 3 ani. Pe lângă adresa dlui T. Rosetti, este alaturata declarațiunea dizei tipografii în această privința.

Desbaterea asupra cestiunii, se amână pâna la primirea raportului dlui Urechia despre dosarele relative la afacere.

6) În fine, dl președinte, pune în vederea Academiei, ca pâna la terminul fiesatu de 1 septembrie, s'au presintatu 3 probe de traducțiune din Plinius Junior, dar nici unu manuscrupu pentru tes'a despre „Sufixul licidu și sufixul guturalu în limb'a româna?“

Dupa încheierea acestor comunicațiuni la ordinea d'azi, dl Hașdeu, dă o relațiune orala despre escursiunea sa la Londra, dupa promisiunea data din parte-i Academiei pentru a studiă acolo în British Museum, manuscrupu românu dela 1574. Aretându în câteva cuvinte importanța limbistica a acelu manuscrupu, scrisu de unu Radu Gramatik, din districtul Argesiu, și care aparținuse lui Petru voda Cercelu și fiul seu Marcu voda, dl Hașdeu anunția, pentru viitorea ședintîa publica, unu memoriu amenunțitu în această privința.

Dl Urechia face cunoscutu, că antichitățile din așa numitul museu dela Constantîa, dupa dorintîa espresa alta-data în sinul Academiei, se vor aduce în curënd la Bucuresci, depunându-se în museul naționalu.

Literatura si arte.

Indolintîa publicului românesc a stinsu ierasi vietîa unei întreprinderi literare române. „Albin'a Carpaților“ a încetatu d'a mai aparé. În nrul din urma al acelei foi se anunția astfel încetarea: „Cătra cetitori! De órace redactorul „Albinei Carpaților“ din motive particulare nu mai pôte redigiă această fôia, ea va încetá de a aparé cu numerul de față. Mulțămimu din inima celor ce au voitu sê o spriginésca pâna acum, dar facemu totdeodata cunoscutu amicilor literaturii române, că restanțiile de abonamentu se urca la sum'a enorma de fiorini 600, și șese sute de fiorini. A bon entendeur salut! Redacțiunea“. Cu durere înregistrâmu aceste, căci repausat'a noastră sora și-a îndeplinitu cu zelu misiunea. Și totusi publicul românesc n'a spriginit'o, căci el nu spriginesce seriosu nimica ce-i literaru. Óre pâna când totu așa? Când va recunósce odata și publicul nostru, că cultur'a unei națiuni se manifestéza prin literatur'a sa?!

O noue epepeia naționala. Dl Arone Densusianu înca nici nu și-a terminatu „Negriad'a“, și ieta o noua epepeia se ivesce în literatur'a româna, dar nici această nu e completa, ci numai partea începutore. Dl I. I. Bumbacu, profesoru în Cernauti, a scosu adeca de sub tipariu cântul I și II, din „Florinta“ epepeia naționala în 5 cântece. Epepei'a este precedata de unu tratatu despre liric'a și epic'a româna populara și clasica. Lasâmu pentru alta ocașiune o recensiuine mai speciala, de asta-data însemnâmu, că opul întregu va costá 2 fl. Abonamentul se face directu la autorul în Cernauti.

Dl B. S. Moga a scosu de sub tiparu la Bucuresci: „Micul manualu de vitiscultura și de fabricarea vinului, pentru școlele primare“. Dar învetiaceii din școlele primare vor înțelege puçin din acestu manualu plinu de cuvinte neromânesci. Pretiul 1 leu.

Calindarele românesci s'au sporitu cu unu. Acesta e: „Noul calindaru de casa pe anul comunu 1881“ aparutu la Brașov, în tipografia: Löw, Gerula et comp. Pretiul 30 cr. Calindarul conține și o parte beletristica. Redactorul și autorii nu sânt numiti.

Musicalie noue. La Táborzsky și Parsch în Budapesta au aparutu următoarele piese pentru pianu: „Quadrille, Hubert Cooke“, de A. A., pretiul 1 fl. — „Trei-spre-dece cântece, cu acompaniame de pianu, din pies'a populara: „A Borzáné Marcsája“, de Artemiu Almásy, melodiile aplicate pentru pianu de Eugen Hubay și Carol Aggházy, pretiul 2 fl.

C e e n o u ?

Contele Coloman Tisza. Înregistrâmu în nr. trecutu, că ministrul președinte Tisza fu decoratu cu crucea cea mare a ordinului St. Stefanu, cu care e însoçita demnitatea de conte. Acest'a inse trebuie sê se cêra. Se ðice, că densusul o va și cere, și astfel numerul conților magiari se va sporí cu unu. Însemnâmu cu asta ocașiune, că familia Tisza de Boroșineu ocure în istoria mai întâiu în mijlocul secolului al 17-le, când, la 1658, turcii ocupându cetatea Boroșineu, familia fu silita a-si mutá locuința. În timpul acela, George Tisza, fu tramisu ca solu la turci; mai târziu Stefan Tisza, ca tramisul comitatului Biharia, a umblatu pe la Georgiu Rákóczy II principele Transilvaniei, și mai apoi a represintatu pe acel principe la curtea Sultanului. Totu acel Tisza deveni apoi și capitanu supremu al Chioarului, și astfel familia sa estinsu și în Transilvani'a, unde și adi traiesce Ladislau Tisza, fratele primului ministru. În fine adaugemu, că partid'a liberala, a felicitatu pe șeful seu la această distincțiune.

Curiositate ðiuaristica ungerésca. Este unu ce comicu a cetí a une ori ðiuariele ungeresci, când

raportéza despre cutare întreprindere românească. Astfel cetim în diuarul „Ellenzék“ din Clușu, că adunarea din Sibiiu a Societății pentru fondu de teatru român a fost presidiata de Esc. Sa mitropolitul Miron Romanul. Bietul diuaru a auditu de undeva, că și Esc. Sa a fost de față la acea adunare, și — l'a facutu președinte. Ce autenticitate comica!

Hymen. *Dl. Timoteiu Miclea*, avocatul în Cacova lângă Oraviția, la 31 octombrie și-a serbatu cununîa cu domnîa Emilia Popoviciu ved. Szerb, fiic'a dlui Alessiu Popoviciu, avocatul în Comloșu, comitatul Arad. Cumetru li-a fost dl dr. Aureliu Maniu, notaru publicu în Oraviția, cu domnîa soția nascuta Ermina Haica. — **Emiliu Muresianu** clericu absolutu al diecesei gr. cat. Oradane a încredințatu pe amabil'a domnișor'a Lucreția Vulturului fet'a repausatului preotu din Berseul de sus Daniil Vulturului.

Procesu de presa interesantu s'a pertractatu în 28 octombrie st. n. la tribunalul reg. din Sibiiu. Obiectul a fost doi articoli publicati în anul trecut în „Telegraful Român“ de cătra I. Munteanu parocu în Gura-riului, prin cari dl Ioan Hania protopopu, asesoru consist. și directorul semin. arhiepiscopescu din Sibiiu s'a simțitu vatematu în onôrea sa. Pertractarea, care a ținutu dela 8 ore deminetti'a pâna la 5 d. m. a fost de totu interesanta și a atrasu unu publicu foarte numerosu. Sal'a tribunalului a fost înghesuita de ômeni și chiar și o parte a coridôrelor eră cuprinsa. Dupa 9 ore de pertractare juratii și-au esprimat verdictul în înțelesul căruia acusatii I. Munteanu și redactorul „Telegrafului Român“ s'au achitatu cu 10 voturi contra 2, iera actorul Hania s'a condamnatu la suportarea speselor.

Cronic'a lunei.

O centenara rara. De curënd a muritu la Glowitz, orasielu în Silesia prusiana, una din cele mai bețrâne persône a Europei; ea conservase pâna la ultimul momentu, afara de vedere, usul tuturor facultătilor și a memoriei. Judith Singer, astfel se numia acea persôna, se nascuse la 11 iulie 1768. La etate de 27 ani eră mama a 2 copii. când se nascu imperatorul actualu al Germaniei, acum aprôpe 84 ani. Din 15 baieti și fete ce a datu bărbatului seu, unu portaru al sinagogei din Glowitz, numai 3 mai traiescu. Dn'a Singer a îngropatu anul trecut pe fiica sa cea mai mare, o dama venerabila de 84 ani. La aniversarea sa a 112-a, care coincidea cu aniversarea a 50-a a casatoriei imperatorului, a tramisu o scrisôre de felicități Maj. Sale, care i-a respunsu prin o scrisôre autografa cuprinđendu unu biletu de banca de 100 mărci, pe cari bețrana dama i-a facutu cadou unei instituțiuni caritabile. Printre suvenirile junetiei dnei Singer, sânt evenimente de multu timpu relegate în domeniul istoriei. Ea a traitu 18 ani din esistenția sa sub domnia lui Frederic cel Mare, și atingea majoritatea sa când a isbucnit revoluțiunea franceza. Dênsa spunea că își aducea foarte bine aminte de veselile publice ce au avutu locu în orașul seu natalu cu ocasiunea primei împărțiri a Poloniei la 1771.

Unu casu curiosu de otrăvire. Unu casu unicu pôte în analele medicinei s'a constatat de curënd la Berna, unde a causatu o viua senzațiune. Unu locuitoru din acestu orașu a fost otrăvit prin o lipitôre. De mai multe zile, el suferia de durere de dinti; se duse la unu dentistu care îl sfatui să aplice o lipitôre la gingii. El urmă acestu sfatu; înse dupa două ore se simția și mai suferindu și observă la buza o mica umflatura care se întinse rapede pâna la buca, la gātu și

la peptu. Din nefericire el aștepta pâna a două și spre a chiama unu medicu. Totu capul eră atunci umflatu, rânile formate prin pișcaturile lipitôrei se închisesera, respirațiunea eră grea, și niște friguri ardente se declarasera. Câteva ore mai târđiu, bolnavul eră cuprinsu de deliru, însoțitu de tremuraturi, de mișcări convulsive, și se parea câte-odata că dörme cu ochii deschisi. În fine, a două și, pe sêra, el își dete ultima suflare. Profesorul Langhaus facëndu autopsia în față profesorilor Lichtheim și Kocher, din Berna, se recunosc cu mörtea fusese causata prin o inveninare a sângelui. Rana produsa la gingii prin pișcatura lipitôrei, rana care de obicei nu e mai mare de cât gamalia unui acu, se largise și lasa să se veda margini negre gangrenate. Eră evidentu că acesta pișcatura transmise unu virus care inveninase corpul întregu; sescările operate de medici nu mai lasara nici o îndoiela în acesta privinția. Înse n'a fost cu putinția de a sci cum substanția inveninata putuse să se introduca, de o lipitôre care se afla de mai multe zile la farmacistu.

Drumu de feru transsaharian. Colonelul Fia-ters, șeful misiunii însărcinata a studiă construirea unui drumu de feru din Algeria la Senegambia, prin Sahara. a comunicatu aceste informațiuni: Drumul de feru este posibilu pe unu percursu de 200 kilometre la sud de Elgolea, adeca pâna la al 24-le gradu de lățime nordica. Spre a puté petrunde în Sudan, trebuie să se percurga popasuri numeroșe de 20 zile de mersu de esplorațiune. Prin Sahara percursa misiunea n'a reناسu nici trei zile fără apa. S'a descoperitu unu lacu cu foarte multu pesce, și vegetațiune. Vântul începe dela sud-ost diminetti'a, se întörce dela stânga la drêpta și în fortia pe la 2 ore. Dupa ce trece dela sud și ost. diminueza în fortia îndata ce a luat o direcțiune nord-vest. Terenul nisiposu este foarte tare, și pe 80 kilometre s'a percursu unu terenu calcaru ~~foarte tare fără~~ vegetațiune. Tota țera este infestata de șopêre și vipere. Misiunea a constatat presentia unor animale în mare numeru, precum antilope, iepuri, etc. Sarea costă foarte scumpu prin acele părți; 100 chil. sare costă valoarea a 4 sclavi, și fia-care sclavu are o valôre de 900 fr., ceea ce face unu totalu de 3600 fr., seu 36 fr. chilogramul de sare.

O anticitate scandinavă. S'a descoperitu la Sandeherred, în Norvegia, o anticitate scandinavă cu totul unica în genul seu. E unu din acele bastimente cu pândia pe cari se urcau alta-data piratii Norvegiei. Mikingii, și pe cari urmăriau pe inimicu pe Ocean. Lungimea sa este cam de 75 picitôre. El a fost gasitu într'o colina, cu totul armatu și echipatu, ca și cum ar fi trebuit să plece pentru o expedițiune departata. Tote aparatele cu cari se serviau Nortmanii în manopera lor pe mare par ar fi reprezentate. Astfel se vedu curele de diferite dimensiuni, dar mai tôte de aceeasi forma. Cea mai mare parte a unui catargu este foarte bine conservata; sânt resturi de pândie și de frânghii și fragmentu seu specimene întregi de instrumente ce atragu atențiunea anticarilor. S'a gasitu între altele bucăți de lemnu de stejaru de forma singulara, elegantu lucrate și gaurite spre a da trecere frânghiilor, hârletie, coifuri, etc.

Indreptare. În al doile procesu verbalu al adunării din Sibiiu a Societății pentru fondu de teatru român, publicatu în nr. trecut, unde se dice cât s'a încassatu la acea adunare, în locu de 8000 fl. să se ceteșca 800 fl.

Proprietaru, redactoru respundiatoru și editoru:
IOSIF VULCANU.